

บทที่ 5

ผลการศึกษาและวิจารณ์ผล

จากการศึกษาทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพผู้วิจัยได้เสนอผลการวิจัยและวิจารณ์ผลโดย
แบ่งหัวข้อผลการศึกษาดังนี้

1. สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราใน
จังหวัดสงขลา

1.1. สภาพทางสังคมของผู้ประกอบการ

1.2. สภาพทางเศรษฐกิจของผู้ประกอบการ

2. สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา

3. สภาพการดำเนินงานการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรม

ไม้ยางพาราของผู้ประกอบการในปัจจุบัน

4. ความคิดเห็นของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมใน โรงงาน
อุตสาหกรรมไม้ยางพาราในปัจจุบัน

5. ความรู้ เจตคติ และแนวปฏิบัติของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการจัดการปัญหา
สิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราในจังหวัดสงขลา

5.1. ความรู้ของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงาน
อุตสาหกรรมไม้ยางพารา

5.2. เจตคติของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงาน
อุตสาหกรรมไม้ยางพารา

5.3. แนวทางปฏิบัติของผู้ประกอบการเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมใน
โรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา

6. การทดสอบสมมติฐาน

7. ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมใน โรงงานอุตสาหกรรม
ไม้ยางพารา

8. ปัญหาการดำเนินงานการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมใน โรงงานอุตสาหกรรมไม้
ยางพาราของผู้ประกอบการ

9. ข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการดำเนินงานการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมใน
โรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา

1. สภาพเศรษฐกิจและสังคมของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราในจังหวัดสงขลา

1.1. สภาพทางสังคมของผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราในจังหวัดสงขลาส่วนใหญ่จะเป็นเพศชาย (ร้อยละ 59.27) และมีอายุเฉลี่ย 29.30 ปี โดยอายุผู้ประกอบการส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 21-30 ปี (ร้อยละ 51.20) แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงานและมีศักยภาพที่จะพัฒนางานของโรงงานได้อีกเป็นเวลานาน ซึ่งจากการศึกษา พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ในโรงงานยังเป็นเยาวชนที่มีอายุ 20-30 ปี มีมาก เนื่องจากแรงงานเหล่านี้ไม่ได้เข้ารับการศึกษานในโรงเรียน ซึ่งจะเห็นได้จากส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา ประถมการศึกษาที่ 5 ถึงประถมศึกษาปีที่ 7 เป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 31.85) มีส่วนน้อยที่มีการศึกษาระดับสูง เช่น ระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 7.66) พบในผู้บริหารหรือเจ้าของโรงงานเป็นส่วนใหญ่ สำหรับสถานภาพของผู้ประกอบการ พบว่า ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ(ร้อยละ 85.88) เนื่องจากพื้นที่ ๆ ศึกษาและที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราส่วนใหญ่ที่ทำการศึกษาอยู่ในชุมชนไทยพุทธ สำหรับครัวเรือนของผู้ประกอบการพบว่า โครงสร้างของสมาชิกครัวเรือนของผู้ประกอบการโดยเฉลี่ย 3.972 โดยส่วนใหญ่จำนวนสมาชิกในครัวเรือนระหว่าง 3-5 คน (ร้อยละ 64.11) และมีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราเฉลี่ย 4.46 ปี โดยมีประสบการณ์ระหว่าง 3-5 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 50.00)

กล่าวโดยสรุป สภาพทางสังคมของผู้ประกอบการโดยรวมแล้วอยู่ในวัยทำงานและมีระดับการศึกษาค่อนข้างน้อยเป็นส่วนใหญ่ มีข้อสังเกตจากการศึกษา คือ มีข้อจำกัดในการพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมประเภทแรงงานลูกจ้าง เนื่องจากส่วนใหญ่มีการศึกษาน้อยและไม่สนใจและมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมน้อยมาก ซึ่งเป็นไปได้ว่าเนื่องจากมีประสบการณ์ในการประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราค่อนข้างน้อยก็ว่าได้ (4.46 ปี) (ตารางที่ 5.1 และแผนภาพที่ 5.1)

ตารางที่ 5.1 แสดงสถานภาพทางสังคมของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมไม่ยางพาราใน
จังหวัดสงขลา

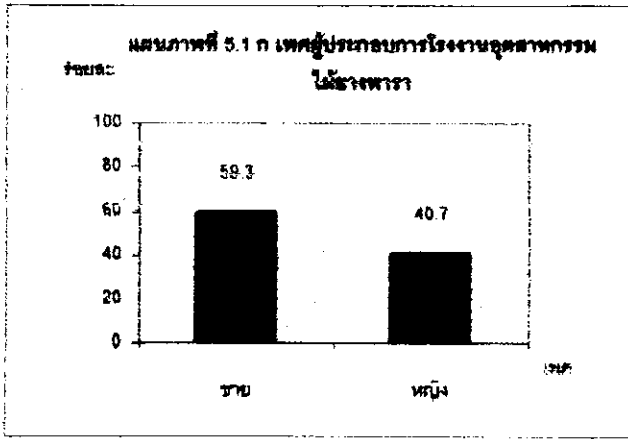
			(N=248)
	หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
1.เพศ			
	(1) ชาย	147	59.27
	(2) หญิง	101	40.73
2.อายุ(ปี)			
	(1) 0-10	33	13.30
	(2) 11-20	21	8.46
	(3) 21-30	127	51.20
	(4) 31-40	45	18.14
	(5) 41-50	20	8.06
	(6) ≥ 51	2	0.08
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 29.30		
3.ศาสนา			
	(1) พุทธ	213	85.88
	(2) คริสต์	20	8.06
	(3) อิสลาม	15	6.04
4.ระดับการศึกษา			
	(1) ไม่ได้รับการศึกษา	3	1.20
	(2) ป.1-ป.4	12	4.84
	(3) ป.5-ป.7	79	31.85
	(4) ม.1-ม.3	22	8.87
	(5) ม.4-ม.6	16	6.45
	(6) ปวช.	12	4.84
	(7) ปวส. ปวท.	18	7.25
	(8)ปริญญาตรี	19	7.66

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

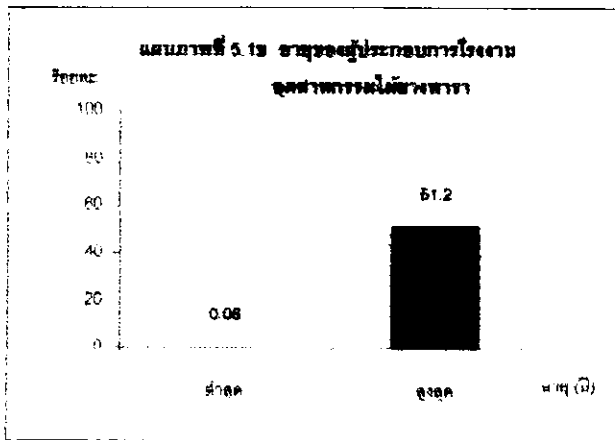
(N=248)

หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
5.จำนวนสมาชิกในครัวเรือน(คน)		
(1) 2	24	9.68
(2) 3-5	159	64.11
(3) 6-8	50	20.16
(4) 9-11	9	3.63
(5) ≥ 12	6	2.41
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 3.972		
6.ประสบการณ์การทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา(ปี)		
(1) ≤ 2	67	27.02
(2) 3-5	124	50.00
(3) 6-8	40	16.13
(4) ≥ 9	17	6.85
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 4.46		

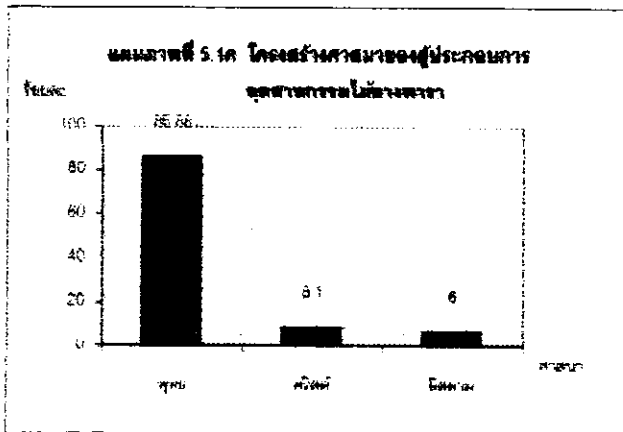
แผนภาพที่ 5.1 สภาพทางสังคมของผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราในจังหวัดสงขลา
(ที่มา : จากการสัมภาษณ์เชิงปริมาณ)

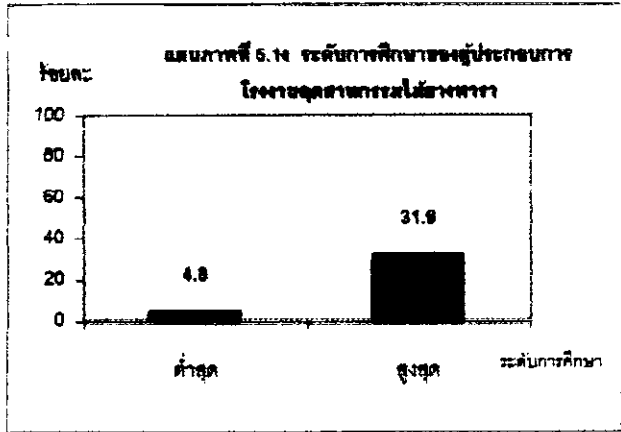
แผนภาพที่ 5.1 ก เพศผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา

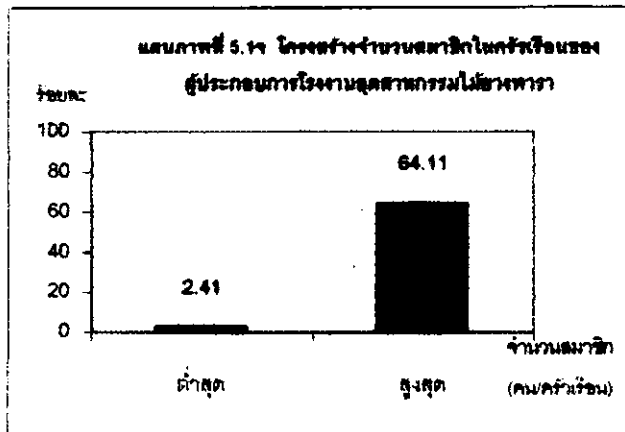
แผนภาพที่ 5.1 ข อายุของผู้ประกอบการในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา

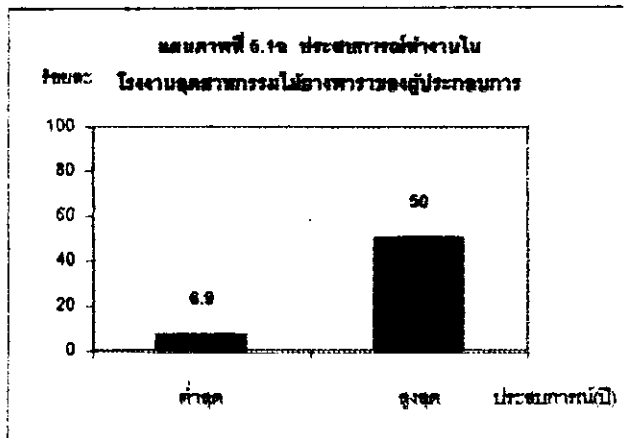
แผนภาพที่ 5.1 ค โครงสร้างเศรษณของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา

แผนภาพที่ 5.14 ระดับการศึกษาของผู้ประกอบการ
โรงงานอุตสาหกรรมไม่ใช่อาหาร

แผนภาพที่ 5.14 โครงสร้างจำนวนสมาชิกในครัวเรือนของ
ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมไม่ใช่อาหาร

แผนภาพที่ 5.14 ประเภทอาชีพทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม
ไม่ใช่อาหารในจังหวัดสงขลา

1.2 สภาพทางเศรษฐกิจของผู้ประกอบการ

จำนวนแรงงานของครัวเรือนโดยเฉลี่ย 2.012 โดยจำนวนแรงงานของครัวเรือนน้อยกว่า 2 คน หรือน้อยกว่า มีมากที่สุด (ร้อยละ 65.73) สำหรับรายได้สุทธิต่อครัวเรือนโดยเฉลี่ย 13,591.15 บาท/ปี โดยส่วนใหญ่มีรายได้สุทธิของครัวเรือนระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท (ร้อยละ 34.68) แต่อย่างไรก็ตามเมื่อศึกษาถึงรายได้จากการประกอบอาชีพอุตสาหกรรมไม้ยางของครัวเรือน พบว่า จะมีรายได้เฉลี่ยเพียง 4,789.01 บาท/ปี โดยส่วนใหญ่มีรายได้ 5,000 บาท/ปี และน้อยกว่ามากที่สุด (ร้อยละ 50.40) สำหรับรายจ่ายในครัวเรือน พบว่า ครัวเรือนมีรายจ่ายทั้งหมดเฉลี่ย 14,561.30 บาท/ปี โดยรายจ่ายในครัวเรือนระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท/ปี มีมากที่สุด (ร้อยละ 40.73)

กล่าวโดยสรุป เมื่อเปรียบเทียบรายได้กับรายจ่ายของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราเห็นได้ว่ามีรายจ่ายมากกว่ารายได้อยู่ 970.15 บาท/ปี ซึ่งรายได้ในครัวเรือนไม่พอเพียงกับรายจ่าย และเมื่อวิเคราะห์รายได้เฉลี่ยจากการประกอบอาชีพโรงงานอุตสาหกรรมเปรียบเทียบสัดส่วนกับรายได้เฉลี่ยทั้งหมดของครัวเรือน พบว่า มีสัดส่วนระหว่างรายได้จากการประกอบอุตสาหกรรมโรงงาน : รายได้ทั้งหมดเท่ากับ 1 : 2.5 แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมโดยส่วนใหญ่ยังประกอบอาชีพอื่น ๆ เป็นรายได้เสริม นอกจากการประกอบอาชีพโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา และจากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยางเป็นรายได้เสริมจากรายได้ที่ได้จากการประกอบอาชีพแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา มีข้อสังเกตในการศึกษา คือ ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมประเภทลูกจ้างแรงงาน พบว่า ยังมีฐานะค่อนข้างยากจนอยู่มาก (ตารางที่ 5.2 และแผนภาพที่ 5.2)

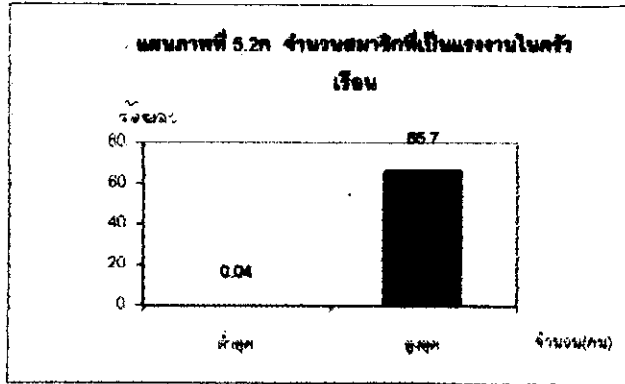
ตารางที่ 5.2 แสดงสภาพทางเศรษฐกิจของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราใน
จังหวัดสงขลา

(N=248)

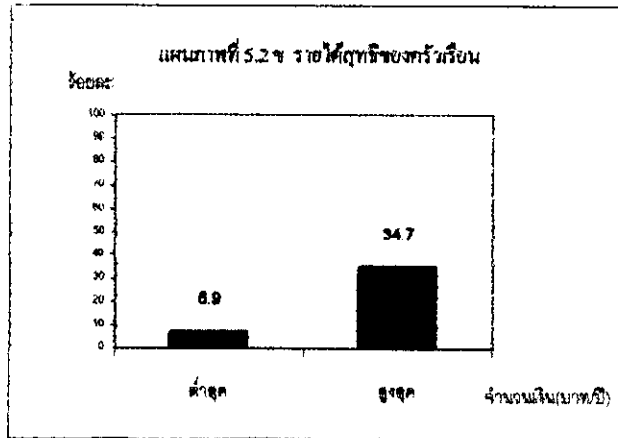
หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
1. จำนวนสมาชิกที่เป็นแรงงานในครัวเรือน(คน)		
(1) ≤ 2	163	65.73
(2) 3-5	59	23.79
(3) 6-8	16	6.45
(4) 9-11	1	0.04
(5) ≥ 12	9	3.63
ค่าเฉลี่ย (X) = 2.012		
2. รายได้สุทธิของครัวเรือน (บาท/ปี)		
(1) $\leq 5,000$	37	14.92
(2) 5,001-10,000	86	34.68
(3) 10,001-15,000	53	21.37
(4) 15,001-20,000	17	6.85
(5) $\geq 20,001$	55	22.18
ค่าเฉลี่ย (X) = 13,591.15		
3. รายได้จากประกอบอาชีพอุตสาหกรรมไม้ยางพารา (บาท/ปี)		
(1) $\leq 5,000$	125	50.40
(2) 5,001-10,000	61	24.60
(3) 10,001-15,000	31	12.5
(4) 15,001-20,000	28	11.29
(5) $\geq 20,001$	2	0.81
ค่าเฉลี่ย (X) = 4,789.01		
4. รายจ่ายในครัวเรือน (บาท/ปี)		
(1) $\leq 5,000$	42	16.94
(2) 5,001-10,000	31	12.50
(3) 10,001-15,000	101	40.73
(4) 15,001-20,000	41	16.53
(5) $\geq 20,001$	33	13.31
ค่าเฉลี่ย (X) = 14,561.30		

แผนภาพที่ 5.2 สภาพทางเศรษฐกิจของผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราในจังหวัดส.
(n=248)

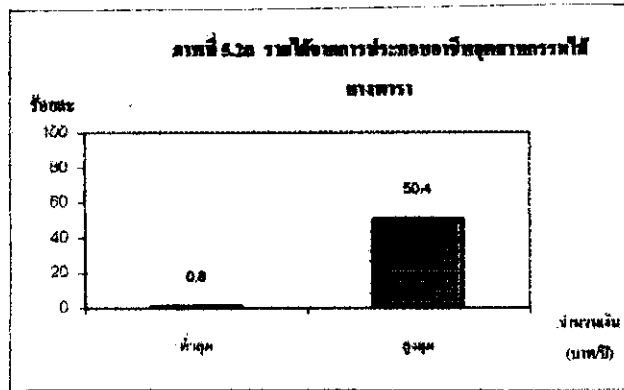

แผนภาพที่ 5.2 ก จำนวนสมาชิกที่เป็นแรงงานในครัวเรือน

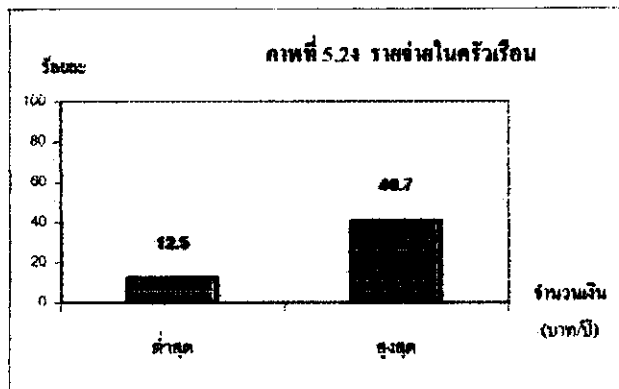

แผนภาพที่ 5.2 ข รายได้สุทธิของครัวเรือน

แผนภาพที่ 5.2 ภาพทางเศรษฐกิจของผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม
 ไม้ยางพาราในจังหวัดสงขลา (n=248)

แผนภาพที่ 5.2 ค รายได้จากการประกอบอาชีพอุตสาหกรรมไม้ยางพารา

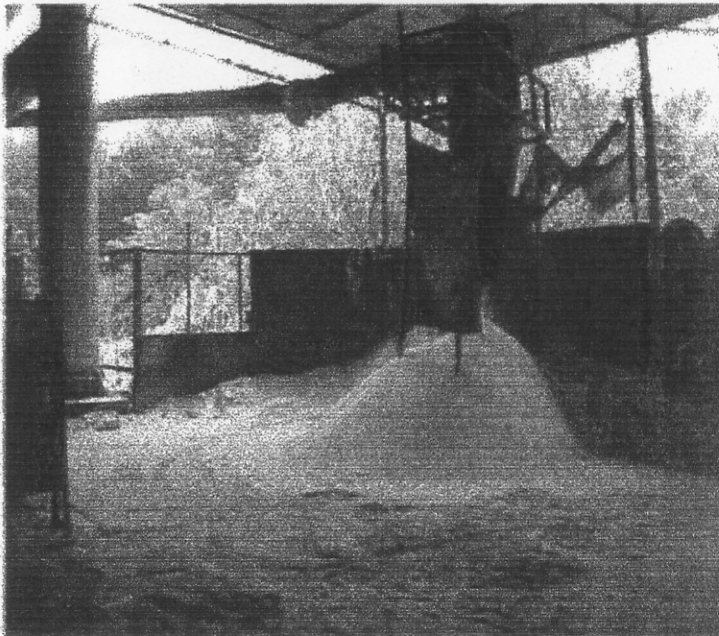
แผนภาพที่ 5.2 ง รายจ่ายในครัวเรือน

2. ปัญหาสิ่งแวดล้อมและผลกระทบในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา

จากการศึกษาสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราในจังหวัดสงขลา พบว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นได้จากการประกอบกิจกรรมของโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารามีดังนี้ (ตารางที่ 5.3)

2.1. ฝุ่น

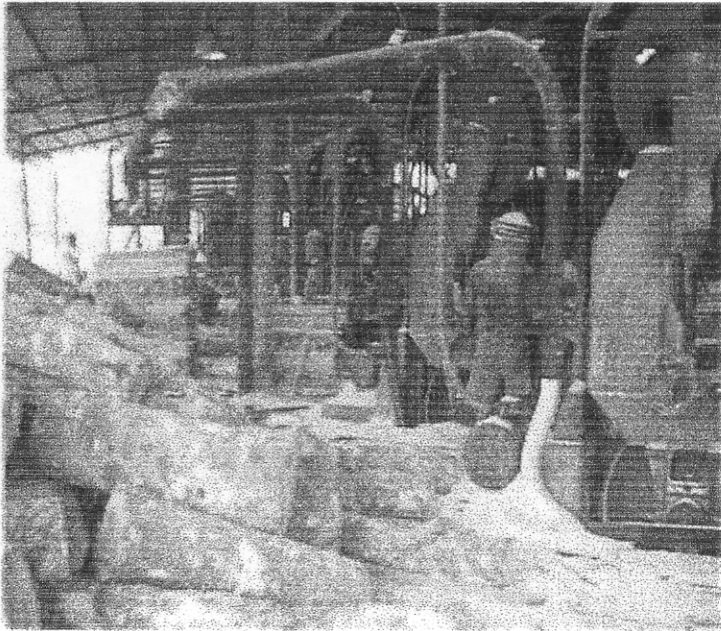
เนื่องจากขั้นตอนการผลิต ไม้ยางพาราจำเป็นต้องมีการเลื่อยและตัด โดยใช้เครื่องจักร ดังนั้นปัญหาเรื่องฝุ่นจึงพบในกิจกรรมการตัด เลื่อยไม้ ซึ่งทำให้เกิดฝุ่น จากการศึกษ พบว่า การเลื่อยตัดทำให้เกิดการฟุ้งกระจายของฝุ่นเป็นบริเวณรอบ ๆ การเลื่อย ซึ่งฝุ่นไม้ที่ฟุ้งกระจายจะเป็นอันตรายต่อระบบทางเดินหายใจของผู้ประกอบการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากมีลมในขณะที่เลื่อย ตัด ไม้ จะทำให้การฟุ้งกระจายเป็นบริเวณกว้างและเป็นอันตรายต่อผู้ประกอบการในขณะนั้น ซึ่งผลกระทบของปัญหาเรื่องฝุ่น พบว่ามีผลกระทบ คือ ทำให้ทัศนวิสัยในการมองเห็นเสื่อมลง ผลต่อวัสดุและสิ่งก่อสร้าง(การสึกกร่อนและทำลายสีพ่น้ำ) ผลต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์(เกิดมลพิษและทำลายสุขภาพของคนทำงาน)

ฝุ่นจากการผลิตไม้ยางพารา

2.2. เสียง

เนื่องจากโรงงานอุตสาหกรรม ไม้ยางพาราส่วนใหญ่เกือบร้อยเปอร์เซ็นต์ใช้เครื่องจักรในการดำเนินงาน ซึ่งจากการศึกษา พบว่า สภาพของเครื่องจักร ไม่ว่าจะเป็นเครื่องเคี้ยวหรือตัดของโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดสงขลาค่อนข้างเก่า มีระดับความดังของเสียงเกินขีดที่กำหนดไว้ตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม มีอายุการใช้งานมากกว่า 5 ปีส่วนใหญ่ เป็นสาเหตุให้มีเสียงดังรบกวนทั่วบริเวณรอบ ๆ โรงงาน และพบว่า ในโรงงานที่มีการอบแห้ง ไม้ยางพาราโดยใช้ไอน้ำมักทำให้เกิดเสียง เนื่องจากไต้กรองไอน้ำเป็นสาเหตุที่สำคัญ สำหรับถึงแวดล้อมด้านเสียงที่สำคัญ ซึ่งผลกระทบจากปัญหาด้านเสียง คือ ผลเสียด้านการติดต่อสื่อสาร เสียงดังทำให้ไม่ได้ยินเสียงพูดหรือการติดต่อ ผลต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์ (หูอื้อ เกิดความเครียด)

เสียงจากการผลิตไม้ยางพารา

2.3. น้ำเสีย

ต้องยอมรับว่าไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมใดของโรงงานอุตสาหกรรมชนิดใดก็ตาม มลพิษทางน้ำหรือน้ำเสียเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญของโรงงานอุตสาหกรรมทุกประเภท เช่นเดียวกันในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา น้ำเสียจากการประกอบกิจกรรมของโรงงาน มักเกิดหรือพบในโรงงานที่ประกอบกิจกรรมทั้งประเภทเลื่อย ตัด อบและทำเฟอร์นิเจอร์ เนื่องจากมีการใช้น้ำจำนวนมาก คือ น้ำยาบอแรกในการอบ น้ำทิ้งจะมีสารผสมของน้ำยาบอแรก ซึ่งเมื่อทิ้งลงสู่ดินจะทำให้เกิดปัญหาสภาพแวดล้อมข้างเคียงมาก จากการศึกษาพบว่า โรงงาน ส่วนใหญ่ ยังไม่มีระบบกำจัดน้ำทิ้งที่ดีเท่าที่ควร ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยตระหนักถึงผลกระทบของน้ำเสียเท่าที่ควร

น้ำเสียจากการผลิตไม้ยางพารา

2.4. สารเคมี

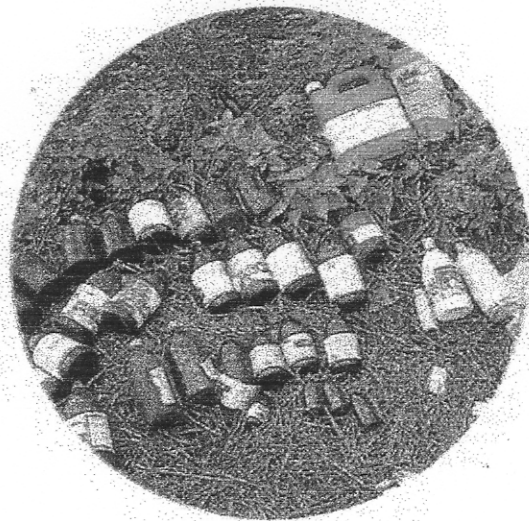
สารเคมีที่ใช้ในการประกอบกิจกรรมในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพารา มีดังนี้คือ

2.4.1. สารบอแรก

เป็นสารเคมีใช้ในการอบไม้ยางพาราหลังจากการเลื่อยและตัด เพื่อกันเชื้อรา มอด และทำให้ไม้คงทน ซึ่งปรกติจะผสมสารบอแรกกับน้ำยากันราในการอบ ไม้บอแรกที่ใช้สำหรับอบเมื่อทิ้งลงดินหรือแม่น้ำถ้าคลองจะทำให้เกิดปัญหามลพิษทางน้ำ และสร้างปัญหาสิ่งแวดล้อมข้างเคียงสูง โดยผลกระทบที่เกิด

2.4.2. สารทินเนอร์ กาว และสี

ในกรณีประกอบกิจกรรมทำเฟอร์นิเจอร์หรือชิ้นส่วนเฟอร์นิเจอร์ หรือทำ Partical board ซึ่งในการประกอบกิจกรรมทำเฟอร์นิเจอร์จำเป็นต้องใช้สาร เช่น สารทินเนอร์ กาว และสี เพื่อการเสริมและตกแต่งให้ดูสวยงามและคงทน ซึ่งสารเหล่านี้หากผู้ประกอบการสุจริตเข้าไปมากจะเป็นอันตรายต่อระบบทางเดินหายใจ และเมื่อทิ้งลงสู่ดิน หรือแม่น้ำ จะทำลายสภาพแวดล้อมข้างเคียงและสร้างปัญหาสภาพแวดล้อมข้างเคียงมาก

สารเคมีจากการผลิตไม้ยางพารา

2.5 แสงและความร้อน

เกิดจากกิจกรรมการทำชิ้นส่วนเฟอร์นิเจอร์ และเฟอร์นิเจอร์ ซึ่งการตกแต่ง การประกอบชิ้นส่วนเฟอร์นิเจอร์ด้วยการตัด การประกอบ จำเป็นต้องใช้ความร้อนและแสงมาก นอกจากนี้การทำงานดังกล่าว ต้องอาศัยความละเอียดพอสมควร ดังนั้น สภาพการทำงานที่มีแสงสว่างมากจึงเป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งหากการทำงานที่มีความร้อนและแสงสูงมากจะเป็นอันตรายต่อประสาทตาและชีวอนามัยของผู้ประกอบการ

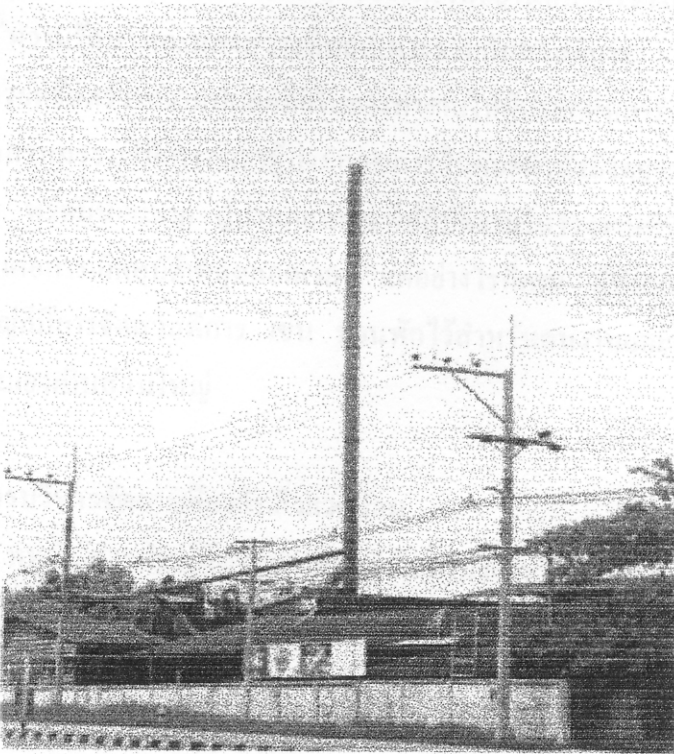
2.6. กลิ่น

การประกอบกิจกรรมอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ปัญหามลพิษทางกลิ่นเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สร้างปัญหากับสภาพแวดล้อมข้างเคียง เช่นเกี่ยวกับการประกอบกิจกรรม อุตสาหกรรมไม้ยางพาราไม่ว่าจะเป็นการเลื่อย ตัด อบ หรือการทำเฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วนเฟอร์นิเจอร์ ทำให้เกิดกลิ่น เนื่องจากมีการใช้สารเคมี เช่น สารบอแรกซ์ ทินเนอร์ กาว และสี ในกระบวนการผลิตซึ่งมลพิษทางกลิ่นหากสูดดมเข้าไปมากจะมีผลกระทบต่อบรรยากาศใน โรงงานอุตสาหกรรม ผลต่อระบบทางเดินหายใจ และผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมของชุมชนรอบ โรงงาน

2.7. เขม่า คว้น

ในกระบวนการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมไม้อย่างพารา เช่น การอบ การตัด เลื่อย ที่ต้องใช้เครื่องจักรและเครื่องอบไอน้ำ มักจะทำให้เกิดเขม่า คว้น อากาศเสีย เป็นจำนวนมาก เขม่า คว้น เหล่านี้จะถูกปล่องลอยออกจากปล่องอากาศของโรงงาน ทำให้เกิดมลพิษทางอากาศ และเป็นอันตรายต่อผู้ประกอบการ ตั้งแควค้อมข้างเคียง และสัตว์เลี้ยง

เขม่า คว้น จากการผลิตไม้อย่างพารา

2.8. ขยะมูลฝอย

ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตและที่ไม่ได้เกิดในกระบวนการผลิต หากมีการจัดระบบจัดเก็บและทิ้งที่มีคุณภาพ จะสร้างปัญหาต่อระบบความสะอาดและระบบสาธารณสุขของโรงงานเป็นที่หมักหมมของเชื้อโรคต่าง ๆ และความเป็นระเบียบของโรงงาน ทำให้สภาพแวดล้อมการทำงานของผู้ประกอบการในโรงงานไม่ดี สกปรก เป็นต้น

2.9. ความปลอดภัย

หากพิจารณากระบวนการผลิตไม่อย่างพาราแล้ว พบว่ากิจกรรมตัด อบ เลื่อย จำเป็นต้องใช้เครื่องจักรมาช่วยในการทำกิจกรรม โอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุในการปฏิบัติงานก็มาก นอกจากนี้สิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อชีวอนามัยของผู้ประกอบการ เช่น อากาศที่มีการระเหยก็ดี สภาพของโรงงาน ระบบการกำจัดเขม่าควัน ไอพิษ ระบบป้องกันอัคคีภัย และการมีอุปกรณ์ดับเพลิง ตลอดจนการรักษาเครื่องจักรให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ เป็นการลดผลกระทบทางเสียง ความร้อน และแสงสว่างที่พอเหมาะร่วมกับสวัสดิการ พบว่าสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่เอื้ออำนวยหรือสร้างความปลอดภัยในการทำงานให้ผู้ประกอบการ ซึ่งพบว่าโดยทั่วไปแล้วโรงงานอุตสาหกรรมไม่อย่างพาราผู้ประกอบการไม่ค่อยคำนึงถึงความปลอดภัยของลูกจ้างตนเองเท่าที่ควร หรือมีน้อยมาก ผู้ประกอบการที่ปฏิบัติงานในโรงงานที่มีการติดตั้งเครื่องจักรอยู่ในสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุตลอดเวลา แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของโรงงานส่วนใหญ่ก็มีการจัดสวัสดิการ เช่น บ้านพักไว้สำหรับคนงานและการประกันสังคมให้กับลูกจ้างของตนเองเป็นส่วนใหญ่

2.10. การบริหารจัดการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ประกอบการยังไม่คำนึงถึงหรือไม่มีแผน ไม่มีระบบในการจัดการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และผลกระทบที่จะเกิดได้จากการประกอบกิจกรรมของตนเองเท่าที่ควร นอกจากนี้การบริหารงาน การสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาให้กับลูกจ้าง แรงงานเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดีให้เกิดขึ้นในโรงงาน อันนำไปสู่บรรยากาศการทำงานที่ดี ก็เป็นสภาพแวดล้อมอย่างหนึ่งเช่นเดียวกัน

2.11. ความสะอาดและสาธารณสุขโรงงาน

ในเรื่องความสะอาดและสาธารณสุขของโรงงานอุตสาหกรรมไม่ใช่ว่าพาราหากจะแบ่งตามประเภทของกิจกรรมของการประกอบการ

(1) การเลื้อย ตัด ออบ

กิจกรรมโรงงานอุตสาหกรรมไม่ใช่ว่าพาราที่มีการเลื้อย ตัด ออบ จะไม่คำนึงถึง การทำความสะอาดโรงงานเท่าที่ควร แต่อย่างไรก็ตามก็ยังมีการจัดสวัสดิการอื่น ๆ เช่น น้ำดื่ม โรงอาหาร ส้วม ห้องพักผ่อน ตู้ยาสามัญประจำโรงงาน ห้องพยาบาล และการตรวจสุขภาพ ประจำปี โดยทั่วไป พบว่า โรงงานอุตสาหกรรมไม่ใช่ว่าพาราขนาดกลางและขนาดเล็กที่ยังไม่มีระบบความสะอาดและสาธารณสุขให้กับลูกจ้างเท่าที่ควร

(2) การทำเฟอร์นิเจอร์ ชิ้นส่วนเฟอร์นิเจอร์และไม้อัดความหนาแน่น

กิจกรรมโรงงานอุตสาหกรรมไม่ใช่ว่าพาราที่มีการทำเฟอร์นิเจอร์ ชิ้นส่วนเฟอร์นิเจอร์และไม้อัดความหนาแน่น จะเป็นโรงงานขนาดกลางและขนาดใหญ่ ซึ่งโรงงานจะดำเนินงานเป็นระบบพอสมควร เนื่องจากบางโรงงานได้มองเห็นประโยชน์และความจำเป็นที่ ต้องทำ แต่บางโรงงานจำเป็นต้องทำเนื่องจากทำตามระเบียบตามกฎหมาย ดังนั้นความสะอาด และการสาธารณสุขจะมีการดูแลและดำเนินงานใน โรงงานขนาดกลางและขนาดใหญ่มากกว่า ในโรงงานขนาดเล็ก

ตารางที่ 5.3 แสดงปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พบในโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราจำแนกตาม
ลักษณะการประกอบกิจกรรมการผลิต

ลักษณะการประกอบ กิจกรรม	ประเภทกิจกรรม การผลิต	ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่พบจากกิจกรรม การผลิต
ประกอบกิจกรรมเดียว	เลื่อย	ฝุ่น ไม้เลื่อย เสียงดัง ขยะ อากาศ ความสะอาด
	ตัด	ฝุ่น ไม้เลื่อย เสียงดัง ขยะ อากาศ ความสะอาด
	อบ	น้ำเสีย สารเคมี (ทิมบอ บอแร็ก และ น้ำยากันรา) อากาศ ควัน
	ทำเฟอร์นิเจอร์	ฝุ่น ไม้เลื่อย เสียงดัง ขยะ กลิ่น อากาศ ความสะอาด สารเคมี (กาว ทินเนอร์ สี)
	อื่นๆ (ทำไม้อัดความ หนาแน่น)	ฝุ่น ไม้เลื่อย เสียงดัง ขยะ อากาศ กลิ่น ความ สะอาดสารเคมี (กาว ทินเนอร์ สี)
ประกอบกิจกรรมมาก กว่า 1 อย่างแต่ไม่ครบ วงจร	เลื่อย ตัด	ฝุ่น ไม้เลื่อย เสียงดัง ขยะ อากาศ ความสะอาด
	เลื่อย ตัด อบ	ฝุ่น ไม้เลื่อย เสียงดัง ขยะ อากาศ น้ำเสีย สารเคมี (ทิมบอ บอแร็ก น้ำยากันรา) ควัน
	อบ เฟอร์นิเจอร์	น้ำเสีย สารเคมี (ทิมบอ บอแร็ก น้ำยากันรา) ฝุ่น ไม้เลื่อย เสียงดัง ขยะ กลิ่น อากาศ ความ สะอาด สารเคมี (กาว ทินเนอร์ สี) ควัน
ประกอบกิจกรรมครบ วงจร	เลื่อย ตัด อบ ทำ เฟอร์นิเจอร์ หรือ อื่นๆ	ฝุ่น ไม้เลื่อย เสียงดัง ขยะ อากาศ ความสะอาด น้ำเสีย สารเคมี (ทิมบอ บอแร็ก กาว และทินเนอร์) กลิ่น ควัน

(ที่มา : จากการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ)

3.สภาพการดำเนินงานการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรม

ไ้ม่ียงพาราของผูู้้ประกอบการในปัจจุบัน

3.1. สภาพการดำเนินงานการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงงานของผูู้้ประกอบการ

จากการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามแก่ผูู้้ประกอบการประเภทเจ้าของกิจการ กรรมการบริหารและผูู้้จัดการ โรงงานอุตสาหกรรม เกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดการปัญหา สิ่งแวดล้อมในโรงงานอุตสาหกรรมไ้ม่ียงพาราในปัจจุบันจำนวน 30 คน ใน 84 โรงงานทุก ขนาดทั้งโรงงานขนาดเล็ก กลางและขนาดใหญ่ พบว่า ผูู้้ประกอบการส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90.00) ไ้ม่เห็นความจำเป็นในการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงงานของตนเอง เนื่องจากมองว่าเรื่อง การจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องไกลตัวยังไ้ม่มีความจำเป็น และยังพบว่าผูู้้ประกอบการส่วนใหญ่ ไ้ม่มีแผนการดำเนินงานการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงงาน (ร้อยละ 70.00) ผูู้้ประกอบการส่วนใหญ่ ไ้ม่ได้จัดสรรงบประมาณไว้สำหรับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมเพราะคิดว้าไ้ม่มีความจำเป็น (ตารางที่ 5.4 และแผนภาพที่ 5.3 และ 5.4)

สำหรับการดำเนินการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมหลายประเภทพบว่า

(1)น้ำเสี่ย พบว่าส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60.00) ยังไ้ม่มีการดำเนินงานหรือมีแผนใน การจัดการระบบน้ำทิ้งหรือน้ำเสี่ยของโรงงาน มีส่วนน้อย (ร้อยละ 40.00) เท่านั้นที่มี การดำเนินงานหรือมีแผนในการจัดการระบบน้ำทิ้งหรือน้ำเสี่ย

(2)มลพิษทางอากาศ พบว่าส่วนใหญ่ (ร้อยละ 93.33) ยังไ้ม่มีระบบการจัดการเกี่ยวกับ เขม่า ควัน และอากาศเสี่ยเท่าที่ควรมีเพียงส่วนน้อยเท่านั้น (ร้อยละ 66.7) ที่มีการจัดการ

(3)แสงและความร้อน พบว่าส่วนใหญ่ (ร้อยละ 56.67) มีการจัดการหรือค้ำนึ่งถึงปัญหา สิ่งแวดล้อมที่เกิดจากแสงและความร้อน โดยมีการดำเนินการจัดการเกี่ยวกับปัญหาเรื่องแสง และความร้อนมีเพียงส่วนน้อยเท่านั้น (ร้อยละ 43.33) ที่ไ้ม่มีการจัดการเกี่ยวกับปัญหาเรื่องแสง และความร้อน

(4)มลพิษทางเสี่ย พบว่าส่วนใหญ่ (ร้อยละ 60.00) มีการจัดการเกี่ยวกับปัญหาทางเสี่ย เนื่องจากโรงงานอุตสาหกรรมไ้ม่ียงพาราส่วนใหญ่ใช้เครื่องจักรในการประกอบกิจกรรม การผลิตและปัญหาที่เกิดจากเสี่ยของเครื่องจักรมีมากและบ่อยทำให้ผูู้้ประกอบการพยายามหา วิธีการแก้ไขอยู่ตลอดเวลา มีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 40.00) ไ้ม่มีการจัดการเกี่ยวกับปัญหาทาง เสี่ย

(5)สารพิษ พบว่าส่วนใหญ่ (ร้อยละ 63.33) มีการจัดการเกี่ยวกับสารพิษที่เกิดจากการ ประกอบกิจกรรมมีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 36.67) เท่านั้นที่ไ้ม่มีการจัดการเกี่ยวกับสารพิษ ใน โรงงานอุตสาหกรรมไ้ม่ียงพารา เนื่องจากสารพิษต่าง ๆ จัดเป็นมลพิษที่ก่อให้เกิดปัญหา สิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบโดยตรงต่อสิ่งแวดล้อมข้างเคียง จึงมีการตระหนักและค้ำนึ่งถึงมาก

(6) รั้งสี พบว่าส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80.00) ไม่มีการจัดการเกี่ยวกับรั้งสีในโรงงาน อุตสาหกรรม มีส่วนน้อยเท่านั้น (ร้อยละ 20.00) ที่มีการจัดการเกี่ยวกับรั้งสีในโรงงาน อุตสาหกรรมไม่ยางพารา

(7) ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน พบว่า ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 73.33) มีการคำนึงถึง และจัดการเกี่ยวกับความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน มีเพียงส่วนน้อย(ร้อยละ 26.67) ไม่มีการ คำนึงถึงและจัดการเกี่ยวกับความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

(8) ความสะอาดและสาธารณสุข พบว่า โดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 76.67) มีการดำเนินการ เกี่ยวกับระบบความสะอาดและสาธารณสุขในโรงงาน มีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 23.33) ที่ไม่มีการดำเนินการเกี่ยวกับระบบความสะอาดและสาธารณสุขในโรงงาน